

ZASAVSKI Vestnik

LETO VIII. — STEV. 15

TRBOVLJE, 14. APRILA 1955

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZASAVJA

Izdaja Okrajni odbor Socialistične zveze delovnih ljudi v Trbovljah — Urejuje in odgovarja uredniški odbor — Odgovorni urednik: Stane Suštar — Tiska Monborske tiskarne v Mariboru — Naslov uredništva in uprave: »Zasavski vestnik«, Trbovlje 1, uprava rudnika — Telefon št. 34 — Račun pri podružnici Narodne banke v Trbovljah 614-T-146 — List izbija vsako sredo — Letna naročnina 400 din, polletna 200 din, četrtletna 100, mesečna 34 din — Posamezna številka 10 din — Rokopisi morajo biti v uredništvo najkasneje vsak petek dopoldne in se ne vračajo.

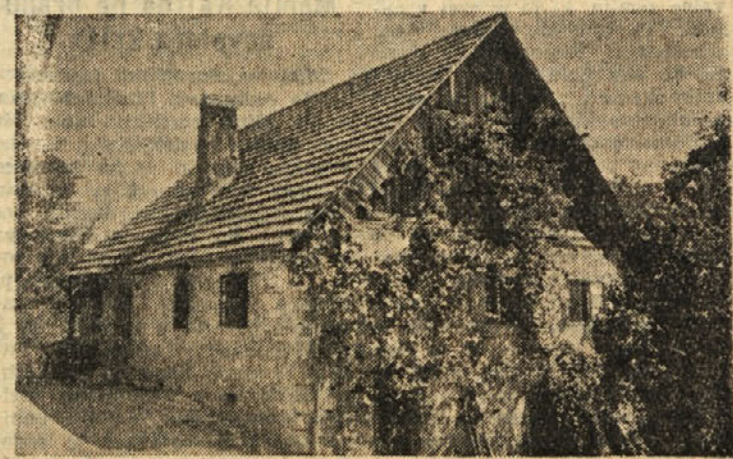
Pred 18 leti je bil na Čebinovem ustanovni kongres KP Slovenije

Pred osemnajstimi leti, v noči od 17. na 18. aprila, so se sestali delegati različnih partijskih organizacij Slovenije na Čebinovem nad Zagorjem k ustanovnemu kongresu Komunistične partije Slovenije. Tako je bil po treh letih izpolnjen sklep IV. državne konference KPJ v decembru 1934, ki je na odločno zahtevo tovariša Tita med drugim sklenila, da se formira Komunistična partija Hrvatske in Komunistična partija Slovenije. Medtem ko je sklep za Hrvatsko uresničil sam tovariš Tito, pa so bile vse politične in organizacijske priprave ter sam razglas kongresa v Sloveniji delo tovariša Kardeja, ki se je pozimi 1936—1937 vrnil iz zamejstva.

Leto za letom se slovenski narod spominja tega dogodka kot enega največjih v svoji zgodovini. Saj ni bil kongres ogromnega pomena le za razvoj slovenskega delavskega gibanja in njegove avantgarde, marveč za celotni slovenski narod. Sestal se je v burnem času, ko je slovenskemu narodu grozila taka nevarnost kot še nikdar prej. Na drugi strani pa so se vsi tisti, ki so si dolga desetletja lastili pravico govoriti v imenu slovenskega naroda — le-temu dokončno izneverili. Bila je tedaj zgodovinska meja, da slovensko ljudstvo dobi novo politično vodstvo, novo, zares ljudsko in narodno stranko, ki bo sposobna voditi ga skozi hude preizkušnje k zmagi. In taka stranka je mogla biti le Komunistična partija Slovenije.

Ustanovitev KP Slovenije je pomenila zaključek razdobja,

ko se je — v težavnih okoliščinah terorja, ki so ga nad navedeni elementi uveljavljali režimi pred 6. januarjem 1929, ter še v mnogo težavnih razmerah odkrite vojaške fašistične diktature — oblikovala in izoblikovala načelno pravilna politična linija slovenskih komunistov, ki je ustrezala živ-

Hiša posestnika Barliča, kjer je bil 1937. leta ustanovni kongres KPS

ljenjskim koristim ogromne večine slovenskega naroda.

Hkrati pa je bil to začetek novega razdobja v našem narodnem življenju. Manifest ustanovnega kongresa, ki se začne s Prešernovimi besedami: »Žive naj vsi narodi...«, je postavil za ohranitev svobode in neodvisnosti slovenskega naroda prav tiste pogoje, ki so bili neizogibno izhodišče za graditev nove Jugoslavije: vzpostavitev demokracije, svoboda politične-

ga in strokovnega organiziranja za delavski razred, izboljšanje delovnih pogojev in socialne zakonodaje, demokratizacija združniškega aparata, zaščita delovnega drobnega proizvajalca, preureditev jugoslovanske države v zvezno, federativno državo, uresničitev gesla Združene in Svobodne Slovenije, vzpostave

le to, kako pravilni so bili analiza in zaključki kongresa, hkrati pa tudi, da jih je Partija v teh letih izpolnila. Kot edina narodna stranka je na čelu vseh resničnih rodoljubov, združenih v Osvobodilni fronti, zmagovito zaključila narodnoosvobodilno borbo, nato pa je začela graditi slovenskemu narodu srenejši dom. Kot doslej, tako se bo tudi v bodoče borila, da uresniči svoj program, da ustvari v naši deželi socializem. Veliko poročilo, da bo to prav tako uspešno izpolnila, kakor svoje naloge v preteklosti, je tudi v tem, da so naše delovne množice, strnjene v Osvobodilni fronti, sprejele program Partije za svoj program. Vse to pa je KP Slovenija seveda storila in dela v sestavi naše slavne Komunistične partije Jugoslavije, za lepšo prihodnost vseh jugoslovanskih narodov.

Zlet rudarske mladine v Trbovljah

V okviru slovesnosti v počastitev 10. obletnice osvoboditve Jugoslavije in kot priprava na veliki festival delavske mladine, ki je v načrtu za 22. maj v Kranju, bo v nedeljo, 8. maja, v Trbovljah zlet rudarske mladine Slovenije. Vse priprave za ta zlet vodi in organizira komite LMS Trbovlje s pomočjo SZDL mesta Trbovlje.

15. april — Dan železničarjev

Dan železničarjev, ki ga bodo praznovali po vsej Sloveniji dne 15. aprila, bodo prav lepo praznovali tudi železničarji v Zidnem mostu in v Trbovljah. V Trbovljah bo ta slovesnost v dvorani Doma »Svoboda-Zasavje« v petek, 15. aprila, ob 19.15.

Na tej priložnosti bo sodelovalo tudi KUD »Tine Rožanc« iz Ljubljane, čigar člani bodo nastopili ob tej priložnosti z burko, tridejanko »Skupno stanovanje«. Poleg tega bo sodeloval na tej prireditvi moški oktet iz Ljubljane.

24. aprila množični izlet na Čebinoro

Na Čebinovem nad Trbovljami je bil leta 1937 ustanovni kongres Komunistične partije Slovenije. V počastitev tega dne bo v nedeljo, 24. aprila, množični izlet na Čebinoro. Izlet organizirajo v vseh centrih okraja Trbovlje. Na izletu bo sodelovala tudi Delavska godba na pihala iz Trbovelj. Slavnostni govor bo imel na Čebinovem sekretar MK ZKS Trbovlje tov. Dušan Povše. Na slavnost je povabljen tudi sekretar CK ZKS tov. Miha Marinko. Izleta na Čebinoro se bomo udeležili v čim večjem številu, kar je tudi dolžnost slehernega člana ZK.

Umrl zaslužni borec Franc Černe-Klemen

V soboto zvečer je umrl tov. Franc Černe-Klemen, član Centralnega komiteja ZKS, član Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije, član Glavnega odbora SZDL Slovenije ter republiški ljudski poslanec. Bil je nosilec spomenice 1941.

Rodil se je kot najstarejši med desetimi otroki delavca-kajzarja v Dobrunjah leta 1898. Zaradi majhnega očetovega zaslužka je že po končani ljudski šoli moral za delom. Maja 1916 je bil mobiliziran v (akratno avstro-ogrsko vojsko. Dogodki na fronti, v zaledju in predvsem upor v Judenburgu ter pripovedovanja vojakov, ki so se vračali iz ruskega ujetništva ter širili revolucionarne ideje, so odločilno vplivali na njegovo življenje. Leta 1919 je bil ponovno poklican v vojsko, vendar je že tedaj zaslužil reakcionarnost takratnih jugoslovanskih režimov. Zaslužil je tudi vojsko in zato je poskušal nekatrkrat zbežati. Preprečil je prevoz živeža namenjenega za intervencijsko vojsko. Vojaško sodišče ga je kaznovalo. Nato se je ponovno zaposlil v Polakovi tovarni in kasneje v papirnici v Vevčah. Včlanil se je v strokovno organizacijo in leta 1920 v svo vno agital ob volitvah v Konstituanto za komunistične poslance. Širil je marksistično čtivo v tovarnah in razkrinkaval sovražnike delavskega razreda.

Leta 1927 je postal član KPJ v celici Tobačne tovarne. Na terenu rajona Poje je bil sekretar celice. Vzpostavil je zveze s komitejem visokošolcev. Od vsega začetka je bil član Svobode in kasneje Vzajemnosti. Udeleževal se je tudi v Delavsko-kmečki zvezi ter organiziral in vodil protirežimske demonstracije. Kmalu po ustanovitvi OF je tovariš Klemen organiziral v Tobačni tovarni odbor OF, v katerega so se vključili poleg delavcev tudi nametščenci. Pozneje je tovariš Klemen odšel na Pugled, kjer ga je okrožni komite postavil za sekretarja rajonskega komiteja v Dobrunjah. Oskrboval je štajerski bataljon z orožjem in živlžem, mobiliziral prebivalce v partizane, organiziral partijsko obveščevalno službo in ustanavljal terenske odbore OF. Tudi pozneje je opravljal važne naloge. Po osvoboditvi je v svo vno me nadaljeval borbo za socialistično graditev. Avgusta leta 1945 je postal predsednik sindikalnega sveta v Ljubljani in na I. kongresu Zveze sindikatov Slovenije leta 1945 član predsedstva republiškega sveta.

Tovariš Černe je bil odlikovan z Redom zaslug za narod II. stopnje, z Redom bratstva in enotnosti II. stopnje in z Redom za hrabrost. Ostal bo zgled neumornega graditelja naše socialistične domovine.

S prve republiške konference sindikatov Slovenije

Nedavno so se zbrali v Ljubljani sindikalni odborniki na prvo republiško sindikalno konferenco, kjer so izvolili 45 delegatov za III. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije.

Na konferenco je prišel tudi sekretar CK ZKS in predsednik Ljudske skupščine LRS, tovariš Miha Marinko. Tovariš Miha Marinko je navdušeno pozdravil spregovoril sindikalnim odbornikom o njihovem delu v sindikatih, govoril pa je tudi o naši investicijski politiki, tarifnih pravilnikih oziroma o novem načinu nagrajevanja. Zlasti bogata napotila pa so sindikalni odborniki dobili, kako se morajo sindikati nenehno boriti za uresničitev načel novega načina nagrajevanja in vsem članom sindikalnih podružnic pojasnjevati vlogo sindikatov za socialistično rast naše domovine.

V tem času se vse sindikalne organizacije pripravljajo na III. kongres sindikatov Jugoslavije. Ni dvoma, da bo III. kongres zasedal v času, ko uvažamo pri nas nove ukrepe za izboljšanje življenjske ravni, ko se pri nas vztrajno prizadevamo izboljšati položaj delovnega človeka, hkrati

REZERVNI OFICIRJEM MESTA TRBOVLJE

V četrtek, 14. t. m. bo ob 17. uri predaval v klubskih prostorih rezervni poročnik tovariš Peter Jeglič »O taktično-tehniških podatkih pešadijskega oboroženja«. — Oficirji pešadije so dolžni, da poslušajo predavanje, ki je vzeto iz predpisanega učnega programa. Pododbor ZRO Trbovlje

Mladinska godba »Svoboda-Center« v Trbovljah povabljuje v Francijo

Mladinska godba »Svoboda-Center« še živi in diha, kar je pokazal tudi zadnji koncert Delavske godbe v Delavskem domu v Trbovljah v soboto, 2. aprila, ko je Mladinska godba ponovno nastopila in pokazala, da so odveč vse govornice, da je ni več.

Lep napredek je napravila Mladinska godba »Svoboda-Center« v svojem razvoju, zato je bila tudi visoko počaščena s tem, da jo je lani sprejel celo naš maršal Tito. Slovenski izseljenci v Franciji so videli v našem listu »Zasavskem vestniku« slikano trboveljsko mladinsko godbo, ko je obiskala Beograd in je bila sprejeta pri

Spominu velikega pokojnika Borisa Kidriča

11. aprila je poteklo dve leti, ko nam je zavrtna bolezen iztrgala iz naše sredine velikega borca za socializem, velikega misleca, graditelja Nove Jugoslavije: Borisa Kidriča.

Še se spominjamo bolečnega trenutka, ko nam je radijski napovedovalec naznanil žalostno vest in pretresljivo novice: velikega sina jugoslovanskih narodov, neutrudnega graditelja lepše bodočnosti jugoslovanskih narodov, Borisa Kidriča — ni več. Novica je globoko presunila vse naše narode, obstale so delovne žuljave roke delavcev vseh tovarn in podjetij. Obstaj je delovni človek v svojem neutrudnem snovanju in se zamislil: »Ali je to mogoče?« Skoro so podvomili v resničnost te novice. Vsak, sleherni človek se je spomnil kakšnega bežnega srečanja s tem vedrim možem, vedno nasmejanim, preprostim delavcem, ki je izkoristil vsak

svoboden trenutek za pomenek s svojimi delavci. Toda novica je bila resnična.

Sklonile so se rdeče, v žalni črni trak zavite proletarske zastave, ko so peljali njegove posmrtno ostanke mimo krajev, ki jih je tolikanj ljubil in ki je zanje daroval tudi svoje življenje. Množice so se poslednjič poslovile od svojega velikega sina. Našel je poslednje domovanje v svoji rodni zemlji.

Nelzerno mnogo nam je pomenil naš Boris Kidrič. In nelzerno mnogo nas je naučil. Vedel je, da mora hiteti, dobro je vedel, da ga bo bolezen zlo-mila. Hotel je svojemu ljudstvu darovati kar največ. Uspelo mu je. Danes jugoslovanski delavec nadaljuje njegovo snovanje, ki ga je začel on pred mnogimi leti. Veliki duh našega Borisa Kidriča živi v nas, njegov lik navdaja vsako naše početje. V našem delu bo naprej živel.

Zadnie dni po svetu

Prejšnji teden so menda največ pisali o londonski izmenjavi krmarja. Da bo Churchill odstopil, so napovedovali že dalj časa. No prejšnji terek pa se je 81-letni britanski premier končno le poslovil in odstopil svoje mesto 24 let mlajšemu doseadanemu zunanjemu ministru Edenu. Brez hrupa, toda ne brez hvalnic se je umaknil v ozadje in pravi, da se bo od-slej ukvarjal s — slikarstvom.

Res lepo obdobje političnega dela ima za seboj, da se bo z vso upravičenostjo lahko s tem zabaval.

Sovjetska zveza je sklenila predlagati prezidiju Vrhovnega sovjeta razveljavljenje angleško-sovjetske in francosko-sovjetske pogodbe o medsebojni pomoči. Predlog utemeljuje s tem, da sta Anglija in Francija s svojo privilegijem v ponovno oborožitev Nemčije in njeno vključitev v zahodne vojaške zveze prekršile obveznosti, ki sta jih sprejeli s tema pogodbama. V Parizu sodijo, da je sovjetski korak neupravičen, ker ne vodijo nobenega razloga za preklic enega izmed poroštev evropske varnosti, ki jo želi Francija ohraniti. Londona pa ta sklep ni presenetil, ker so to, odkar je francoski Republiški svet ratificiral pariške sporazume, pričakovali od dne do dne. Bonn pa pravi v zvezi s tem, da je to poslednji poskus, da bi do skrajnosti potenciali grožnje, ki ni več nova. Ko poudarja, da so pariški sporazumi docela obrambnega značaja, ugotavlja, da je sklep sovjetske vlade docela neupravičen.

Zreban e naročnikov „Zasavskega vestnika“ bo 23. aprila ob 16. uri v Radečah

Proslavili bodo 10. obletnico osvoboditve

Iz Litije in okolice

Na skupnem sestanku odborov vseh organizacij in društev, ki se je nedavno vršil, so se Turjanci, poleg razprave o ekspoziču tov. Tita v skupščini, govorili tudi o tem, kako bi najdojstnejše proslavili letošnje jubilejno leto.

Program, ki so si ga zastavili, je zelo obširen, vendar pa ga bodo z združenimi močmi izvršili, akoravno bo treba kar najbolj krepko prijeti za dejo. Kot prvenstveno nalogo so si zadali sklep, da bodo z vsemi močmi podprli željo vseh vaščanov da bi ves Turje v bližnji bodočnosti prišla do svojega vodovoda. Inicijativno za to je dalo na svojem letnem obnem zboru gasilsko društvo, ki je pripravilo že tudi prvo nabiralno akcijo, katere rezultat so materialne denarne in delovne obveze v znesku nad 700.000 din.

Potrebe za graditev vodovoda nega omežja so res velike. Če pustimo na strani samo izgubo delovnega časa za oskrbovanje z vodo, posebno v sušnih mesecih, ko so vaški vodnjaki prazni, in vzamemo v obzir požarno-varnostno službo, potem bomo prišli do prepričanja, da še tolikšna sredstva in še toliko prostovoljnih ur ne odtehta koristi, ki bi jih vaščani imeli od vodovoda. Izkušnje požara pred osmimi leti to še bolj nazorno potrjujejo.

Druga stvar, ki jo v njihovem programu opazimo, je ta, da si

bodo prizadevali ob kmetijskega tečaja imeti čimveč koristi, na ta način, da bodo fantje — udeleženci tečaja, v sporazumu z upravo šole obnovili drevesnico v sedaj neizkoriščenem šolskem vrtu. Na ta način bodo svoje znanje s pomočjo večjih sadjarjev, preizkusili v praksi, sebi pa brezplačno pripravili sadna drevesca za obnovo že izčrpanih sadovnjakov.

Poleg teh gospodarskih akcij pa nameravajo organizirati še

tekmovalne kosce ter množično udeležbo pri Titovi štafeti gasilsko prireditve v počastitev dneva vstaje in v spomin na požar, ki je uničil skoraj vso vas — kulturne prireditve ob zaključku elektrifikacijskih del v Gorah, ob priložnosti občinskega praznika bodoče komunite.

Sklenili so tudi, da bodo priredili partizanske ure za pionirje in mladino, na katerih se bodo obujali spomini na parti-

zanske čase, da bi tudi ti mladi državljani znali še bolj ceniti svobodo, ki je bila izvojevana s tolikšnim trpljenjem. Poleg tega si želijo, da bi jih obiskal tudi potujoči kino ljudske prosvete in mogoče še kakšna godba ali pevski zbor iz doline kar bi že tako močne vezi z revirji še bolj utrdilo.

Za zaključek pa bodo pripravili partizansko slavnost v kraju, kjer je bil formiran prvi Okrajni ljudski odbor. M. O.

Ameriški publicist Garden poroča o vtisih iz Zasavja

Ameriška »Prosveta« priobčujoča ta čas serijo člankov ki jih piše Anton Garden, po rodu iz Sentvidra pri Stični. Lansko leto se je mudil Anton Garden v stari domovini in je do sedaj priobčil že 32 člankov o svojih popotnih vtisih. Garden je obiskal tudi naše Zasavje, v Zagorju ima celo sorodnike. Može piše o velikem napredku, ki ga je opazil pri nas Nadvse pristno in moštrosko je opisal svoj domači kraj. Anton Garden je eden najbolj umnih slovenskih izseljencev, prav zato ga je štipendiral Slovenska narodna podpora enota in mu omogočila obisk visoke šole, kakor mi sporoča o Gardenu njegov osebni znanec litijski rojak Jože Bric. Članek v »Prosveti« o našem Zasavju in ostali Sloveniji potrjuje, kar je o Gardenu sporočil Jože Bric. Garden je po poklicu farmar. J. Z.

Marija Kajtna na pragu devetega križa

Med najstarejšimi Litijankami je sedaj tov. Marija Kajtna, ki je kljub častitli »etom« še vsa sveža in dekliska. Redno prebira liste in je na tekočem o vseh novicah. Njen spomin sega v podrobnosti davnih desetletij. Po rodu je Grumova iz Smartna, kjer je hodila v šolo k učitelju in skladatelju Francu Adamiču. Tedanja stara šola je bila v zgradbi ki ji pravijo danes »mežnarja«. Takrat je imela Smartno še majhno cerkev. Sedanja so sezidali kasneje, kar še dobro pomeni. Na mestu, kjer je sedaj šmarnsko šolsko poslopje, je stal tedaj, ko je bila naša mamka še otrok, velik kozolec. Oče Kajtnove mame je imel v hribovski vasi Sv. večer nad Litijo lep vinograd; tedaj so bili vinogradi tudi v Jazbinah in drugih gričih okrog Litije. Ljudje so se preživljali z vino-

gradništvom. Njen oče pa se je pri vsakodnevnih opravkih pretegnil, zbol'el in umrl. Nato je morala Marija, ki je bila še skoraj otrok, v službo Smartno in Litija sta imela v njenih mladih letih še skromen obseg. Ljudje so svetili še največ s trskami. Nekateri so sami vlivali sveče. Ko pa so nekoč prinesli v hišo petrolej, ki so ga takrat imenovali smrdljivac ali hudičev olje, so bili vsi iz sebe, ker so se bali — požara. Tak strah so imeli takrat pred novotarijami. Naša stara mamka se dobro pomni, ko je rasla industrija »ZALES« na tednji Brenkovec njivi, visoka in lepa pšenica. To je le majhen drobec njenih bogatih spominov, h katerim se bomo še povrnili, prijazni mamki pa želimo trdnega zdravja in še mnogo let življenja! Jože Župančič

Gospodarski napredek Litije

Litijsko Mesno podjetje je začelo zdaj kar samo izdelovati raznovrstne mesne izdelke. Tako smo se glede mesne predelovalne dejavnosti osamosvojili. Ljudje so s hrenovkami in raznovrstnimi tlačenkami domačega izvora zadovoljni. Nekatera trgovska podjetja pa imajo v prodaji tudi mesne izdelke iz Stične na Dolenjskem, kjer je znana izdelovalnica raznovrstnih mesnih izdelkov, eno največjih tovrstnih podjetij v našem ljubljanskem okoliškem okraju.

Konferenca poverjenikov Prešernove družbe

V vsem našem okraju so se na pobudo okrajnega prosvetnega načelnika tov. Staneta Miškuca zavežali za dvig števila naročnikov na Prešernovo knjižnico. Te dni je bila v Litiji konferenca poverjenikov iz raznih zasavskih krajev. Vodil jo je šolski inšpektor tov. Ivan Tome. Poverjeniki so sklenili, da bodo z akcijo nadaljevali, ker hočejo doseči tisoč članov. Pristopite v PK vsi, ki še niste člani.

Lep uspeh živinoreje

Vidičevi, po domače Matjaževi v Penetišah pri Litiji, so vzredili par volov ki so bili v ponos naši živinorej. Oba vola sta tehtala natančno 1500 kg in sta bila stara šest let. Bila sta res zelo lepo pitana in ju je kupila litijska mesarija. Med dobre živinorejce štejejo tudi kmetska Škubica po domače Močhorja iz Zgornjega Loga nad Litijo, ki je vzredil dva vola težka 1400 kg. Sposoben živinorejec pa je tudi kmetski Sinkovec iz Ustja v šmarnski občini. Zasavski živinorejci so že od nekdanjih sloveli po vzreji debelih volov.

Sitarjevski rudarji obiskujejo tečaj

Vse hvale vredno je, da obiskuje 25 rudarjev iz Sitarjeve strokovni tečaj, da bi si povečali svoje splošno a tudi strokovno znanje. V tečaju predavajo: direktor Franc Hvale o ustavi in socialnem zavarovanju, tov. Martin Perne podaja matematiko, tov. Herman Zupan fiziko, delovodja tov. Jože Lebar o rudarstvu. V tečaju bodo predavali tudi o pravilni slovenščini in drugih predmetih. Na koncu tečaja bodo vrili sitarjevski rudarji opravljali izpite.

Trezno premislimo in preudarimo

Pri nas je po vojni močno poraslo število industrijskih delavcev hkrati s tem pa smo v razdobju dveh, treh let zaznavali močan porast industrijske dejavnosti. Samo pri nas v Sloveniji se je v zadnjih desetih letih vključilo v proizvodnjo nad 200.000 novih delavcev, ki so videli prišli iz kmetijskih krajev. Tovarši Miha Marinko je na nedavni prvi republiški konferenci sindikatov Slovenije dejal, da je v celoti v naši državi že 60% vsega prebivalstva zaposlenega v industriji in je torej kmetičevga življa le 40%. In hkrati s tem je pri nas vedno manj obdelovalne površine, bodisi zaradi podnebja, še več pa zaradi tega, ker smo v zadnjih desetih letih zgradili številne nove ceste, proge, stanovanjska naselja in celo cela industrijska naselja. Jasno je, da je zategadelj nujno morala porasti industrijska dejavnost, nismo pa uspeli dvigniti kmetijske proizvodnje. To občutimo že vsa leta po vojni, ker nam primanjkuje vseh mogočih kmetijskih pridelkov počenjši od vseh vrst žita, preko krompirja, sadja in celo zelenjave. Seveda je znano poraslo tudi število prebivalstva, saj je vsakoletni prirastek kar občutno visok in je razumljivo, da nam je potrebno več potrošnih dobrin. Enostavno: povpraševanje po kmetijskih pridelkih vseh vrst presega ponudbo to pa pomeni, da lahko cene neovirano rastejo, kajti jasno je da so producenti pridelkov lahko dražili svoje blago, ker so vedeli, da ga primanjkuje.

Znano je da se letos oziroma zadnji dve leti skrbno prizadevamo izboljšati kmetijsko proizvodnjo in vlagamo v kmetijsko velika sredstva. Tudi v letošnjem letu družbenem načrtu so važna določila, od katerih si lahko obetamo da bo letos kmetijska proizvodnja le porasla in kar je najvažnejše: leto, si obetamo, da bomo velik del našega kmetijstva mehanizirali, se pravi da

Letos je Zvezni izvršni svet prinesel novo določilo k tej uredbi in pavi da lahko dobijo kmetijske zadruge v najem vso neobdelano površino. Ponekod bo to določilo zadruham dobrodošlo, toda ne povsod. Namreč mnogim zadrugam se to najemanje zemlje ne bo izplačalo, ker je ta zemlja preveč oddaljena in bi bili stroški z obdelovanjem zemlje večji kot pa dobiček. Temu pa bodo lahko odpravili ljudski odbori s primerno davčno politiko, se pravi, da če bodo obdavčili vse tiste, ki želijo še naprej obdelovati svoje vrtičke in njivice tako zmerno, da ne bodo prizadeti pri otroških dohodkih.

Na ta način bodo spet oživel naši številni vrtovi, le tako bodo naši delovni ljudje spet po-

moramo napeti vse sile, da bi docela spremenili obdelovanje zemlje sploh. Jasno je, da tega ne bomo dosegli čez noč — treba bo še veliko naporov in še več sredstev.

Gre pa tudi za nekaj drugega. Od pomnjenja so imeli naši delavci okrog svojih stanovanj vrtičke in drugo obdelovalno zemljo, kjer so si prideli ali najpogostejše pridelke za svoje kuhinje. Karkoli so pridelali je bilo dobrodošlo, vsak kilogram krompirja, fižola, paradižnikov in drugega sočivja je pomenil dober prihranek zasluzka oziroma del zasluzka, so lahko delavci uporabili za druge namene. V prejšnjih letih, ko so bile uvedene otroške doklade je bilo istočasno določeno, da tisti, ki imajo tolikšno in tolikšno davčno omino, ne prejmejo otroških dokladov. S tem so bili prizadeti številni delavci oziroma mnoge delavske družine, ki so imele svoje vrtičke in drugo obdelovalno zemljo saj so jim odvzeli otroške doklade, ki so jim pomembni znaten vir dohodkov. Kaj se je zgodilo? Vsi tisti, ki so bili s tem določilom prizadeti, so se rajši odpovedali obdelovanju svojih vrtičkov in njivic, saj menda ni bilo delavca ki ne bi preprosto dognal, da je bolje sedeti za mizo in putiti zemljo v nemar, ter raje prejmati otroške doklade — Vsi so namreč izračunali, da jim tisti kilogram krompirja, fižola in druge zelenjave ne prinesejo tolikšnih koristi kot pa prejemanje otroških dokladov Neobdelani so ostali vrtovi in njivice. Znanje površine zemlje so ostale zanemarjene. Kaj je to pomenilo v preteklih letih sedaj še ni mogoče oceniti. Da je še bolj primanjkovalo raznih kmetijskih pridelkov je pripisati tudi temu, da številni delovni ljudje raje niso obdelovali svojih vrtov in njivic in so raje kupovali pridele na trgu. Seveda so cene rastle, in kar je še bolj važno: poljskih pridelkov ni bilo nikoli dovolj.

Letos je Zvezni izvršni svet prinesel novo določilo k tej uredbi in pavi da lahko dobijo kmetijske zadruge v najem vso neobdelano površino. Ponekod bo to določilo zadruham dobrodošlo, toda ne povsod. Namreč mnogim zadrugam se to najemanje zemlje ne bo izplačalo, ker je ta zemlja preveč oddaljena in bi bili stroški z obdelovanjem zemlje večji kot pa dobiček. Temu pa bodo lahko odpravili ljudski odbori s primerno davčno politiko, se pravi, da če bodo obdavčili vse tiste, ki želijo še naprej obdelovati svoje vrtičke in njivice tako zmerno, da ne bodo prizadeti pri otroških dohodkih.

Na ta način bodo spet oživel naši številni vrtovi, le tako bodo naši delovni ljudje spet po-

prijeli za delo na svoji obdelovalni zemlji in končno kar poznajo: tako delo krepi vsakega našega delovnega človeka in mu dela veselje. Kdo ne obdeluje po svojem končanem delu v tovarni ali kakršnem koli podjetju svojega vrtu in tistega kosa obdelovalne zemlje ki jo je vzel v najem? To delo mu pomeni tudi sproščenost, radost in če hoče, ob tem delu se tudi izobražuje saj se uči spoznavati zakone obdelovanja zemlje in še nekaj smemo pričakovati: veliki del delavcev oziroma njihovih žena potlej ne bo več nestrno čakal na trgu za prgišče solate peteršilja ali korenja. Vse to im bo dajal njihov vrt in njihov kos njivice. In ve: tisti, denar, ki bi ga morali izdati za pridelke, bodo lahko koristno uporabili za razne druge izdatke, ki so kar priznajo včasih tako veliki, da jih redki zmorejo. In to je tudi način povečanja naše življenjske ravni hkrati pa omogočamo da pridejo do pridelkov tisti, ki nimajo nobenega vrtu in pebene njivice. In s tem bomo tudi preprečili marsikatero dviganje cen. Ljudski odbori naj o tem dobro razmislijo, saj bodo kmalu videli, da so pomagali našemu delovnemu človeku in svojemu kraju.

Ružno žvijenje v Podkumu

Na zadnjem zboru članov KUD Podkum so za novega predsednika izvolili tov. Franca Čadeža. Ob pomoči ostalih članov je krepko poprijel za delo, ki ni lahko, saj je moral tako rekoč začeti vse znova. Tako njemu kot članom ne manjka volje, kar je posebno razveseljivo. Le tako lahko pričakujemo plemenitih uspehov.

Za sedaj deluje v društvu samo ena sekcija in sicer gledališka. Pripravljajo veseligr v treh dejanjih češkega pisatelja Svobode: »Poslednji mož«. Na oder jo mislijo postaviti še ta mesec, na kar že sedaj opozarjamo vse ljubitelje odrske umetnosti.

Društvo razpolaga tudi s svojo knjižnico — sicer skromno — ki ima 269 knjig. Polovico od teh je bilo kupljeno ob knjižni akciji s pomočjo kmetijske zadruge. To kaže zdrav razveseljiv odnos zadrudnikov do kulture in izobrazbe. Knjige so na razpolago vsem vaščanom.

V okviru društva se snuje še šahovska sekcija. Sedaj šteje osem šahistov ki nameravajo tekmovali za prvenstvo Podkuma. Tekmovanje naj bi bilo končano do 1. maja t. l.

Marsikdo iz Podkuma in njegove okolice ne ve za vse to. Naj ta bežen pregled pokaže, da je kulturno življenje v Podkumu spet zadihalo. —ek

Nemorno e posloval

Ferdo I., poslovođa poslovalnice KZ Razbor pri Lok: on Zidanem mostu stanujoč v Razboru, je kot odgovorna oseba v drugi očitno nemarno posloval, pa tudi vedoma ni opravljal svojih dolžnosti s tem, da je kot poslovođa trgovine KZ Razbor od neugotovljenega dne leta 1932 do vključno 23. februarja lanskega leta dopuščal da so nje gove hčerke, ki nimajo trgovske izobrazbe, pogosto prodajale blago v tej trgovini, zanemarjal kolektivno določanje cen posameznih predmetov in se zana-

šal na svojo staro trgovsko izkušnost ter kljub pogostim opominom knjigovodkinje K. M., da nastajajo vedno večji primanjkljaji, ni ničesar storil, temveč je vedoma dopuščal naraščanje primanjkljaja s čimer je napravil KZ Razbor 37.572 din premoženjske škode — Obtoženec je bil zato zaradi kaznivga dejanja nevestnega gospodarstvenika poslovanja po čl. 213/1 kazenskega zakona obsojen na plačilo 8000 din denarne kazni ter na plačilo stroškov kazenskega postopka.

Sence preteklosti

Bilo je pred vojno. Dolino je pokrivala noč. Ozračje je napajala vlažna meglena zavesa. Pišilo je.

Od nekje se je čulo sopihanje lokomotive. Črni oblaki izpod Planine so se grozeče zbirali in potiskali v dolino. Sij svetilk vzdolj glavne ceste je medel. Za hip se je posvetilo. Z neba se je utrgala kriva ognjena črta, pretrgala noč, se poglajala proti zemlji in utonila. Nato je zagrmelo.

Po rebri, ki se precej strmo vzpenja nad ozko dolino, so prihajali rudarji. Temne sence so se počasi pogonjale v hrib in se leno majale ob svitu majhnih svetilk, ki so jih rudarji nosili v rokah. Nekako v sredini tam, kjer pobočje v ravni črti pretrga v gosjem redu velike dvonadstropne hiše, so obstali.

Se iz stranskih pot, so prišli. Precej se jih je nabralo.

No obratnem prostoru, tik pred vhodom v jama, so se pomestili med seboj. Eni so prižigali še zadnje cigarete, kajti v jami tega niso smeli drugi pa sanjavo zehali in se ozirali v nebo, kjer je skoz megleno polje že pronicala jutranja zora.

Potem je dolg zategel živčig sirene zatulil v mrak.

Gruha rudarjev, ki je stala pred obratnim poslopjem, se je začela počasi pomikati proti rovu. Prižigali so svetilke. Nekateri so jih držali v rokah, spet drugim so zagorele na čelu.

Drug za drugim so izginali v roo, nad katerim je bil kameniti obok vklesano rudarsko znamenje: dvoje črnih kladiv.

»Srečno!« so jim voščili tisti, ki so ostali zunaj ali pa se razšli na vse strani.

Dež je ponehaval. Raztrgane meglenke krpe so izginale v ošavah.

Znova je zatulila sirena. Rezko je odmevalo okoli oglov. Tam nekje daleč ob in od hribov oabijal odmev in se grozeče širil nad dolino.

Kmalu zatem je iz rova prihajala nočna izmena.

Zadnji ostanek noči: so se klátili med hišami in v zatohlih kotlinah, ko je ta skupina zagledala dan. Toda čudno — niso se porazgubili na vse strani, tako kot druge dni. Vsi hkrati: so se koplili pred oglasno desko, ki je visela na zidu čakalnice.

Nekdo iz gneče je jecjal...

»Ker se zaloge premoga iz dneva v dan samo kopljejo, je uprava rudnika sklenila, da se ob koncu meseca odpustijo...«

»Prekleta sodrga!« je tu in tam zasikalo.

»Otroke jim dajmo, pa bodo pospravili zalogo!« je vreščalo za odhajajočimi.

»Ubijte nas!« je nekdo zakrčal.

»To vendar ni mogoče!« so mrmrahi tisti, ki so se naprej zivali v ta kos papirja. Skupna spazehi, zamazanih in znojnih obrazov se je spogledovala, se obračala, pa spet vračala...

Tone se je tisto jutro mračno zaganjal proti domu. Podoben je bil pijancu, ki ne ve, ne kod ne kam. Na pol miže je buljil v tla, se zibal zdaj sem, zdaj tja, se oprjel na plotu, ki je mloel ob njem, in se spet pognal. Mimo so prihajali ljudje. Toda Tone jih ni videl. Bil je gluha za vse.

V ušesih mu je kričalo »Ker se zaloge kopljejo... se odpustijo... Včasih se mu je podzavestno vzdrnila kletve...«

»Prekleta sodrga!« in ga navdajala z občutkom groze in jeze.

Cez čas je obstal. Vse okrog njega je bilo pusto. Pred njim so se iz tal dvigale hiše in nemo strmele v zrak.

»Daj nam danes naš vsakdanji kruh...«

Z obema rokama se je prijel za glavo. Zdelo se mu je da se svet obrača v njem. Zamajal se je kot veja drevesa, če jo zajame veter, in se naslonil na ograjo.

Od nekod so pridivljali otroci in se vrešče smukali okrog njega. Na roki je začul prijetno toploto.

»Alek, zakaj ne greš domov?« je hlastal kraj njega najmlajši sin. »Mama me je poslala.« je se pristavil, ko je videl togi pogled očeta in čutil pritisk njegove roke.

Prvi sončni žarki so že prebili svo nebo in se zarili v kalne luže, ko je Tone odprl domača vrata.

»Kod pa holiš tako dolgo?« je vsa v skrbih zarohnela njegova žena Anka.

»Pa se vendar nisi napil?« je nadajevala in ga zmedeno pogledovala.

Samo skomignil je z rameni, odložil sekirto se je trudno zleknil na stol. Prinesla mu je jajtrik: malo koruznega zdroba, zakuhane v vodi. Ko je jed postavila pred njega je vprašala: »Ali pojdeš zvečer?«

Odskomignil je. To je moralo biti dovolj. Dalje po navadi ni drezala vanj, ker je postal zadržan. Sprizgajala se je s tem. Bilo je nekaj usodnjega. Včasih ga niti vprašala ni. Le po trikrat na teden ga je videla odhajati s sekirjo in če je napravljal četrli ših, je bilo to nekaj izrednega.

Pa vseeno — to jutro ni odnehal. Vsa zaskrbljena je spet začela: »Niti prahu moke nimam več! Kaj naj dam otrokom?«

Pogledal jo je. Vsa obupana je

stala pred njim. Bleda, upadla lica so ji izstopala, dolgi črni lasje so se ji neurejeno vsipali po obrazu. Bleda in trpljenje sta odsevala iz nje. Prijelo ga je, da bi se razjokal in ji razodel pa jo hkrati tolažil, čeprav sam ni vedel, kako. Z rokami si je obrsalo znojno čelo, iz prsi mu je odsekano škalo sapa.

V kuhinjo je pribežal najmlajši.

»Izgini!« je hripavo zakrčala mati.

»Na, tu imaš!« se je vmešal Tone, porinil ostanek od sebe in se odpravil spat.

Hlastno se je malj zavihtel na stol in pospravil še tisto, kar je ostalo.

Na družino je legla tiha žalost. Anka je nervozno hodila po kuhinji, v sobi pa je bedel Tone.

»Kaj ne spiš?« se je začudila, ko je po naključju prišla v sobo.

Ni ji odgovoril. Zdelo se mu je odveč.

Nekaj mračnega se je vzdramilo v njej. Zakaj ne spi? je bobnelo po njej. Zadanje dni se precej sušila. Kaj, če... Kot blisk je šinila skozi njo misel.

Vroče ji je postalo in polne srago so se ji pokazale na čelu.

Obrnil se je, ona pa je tih odšla. Zagledal se je v steno. Prav nad zgornjim je na steni visela njuna poročna slika. Bežen smehljaj je šinil preko njegovega lica, kalne oči so se za

hip zjasnile. Vsa vedra in vesela sta bila na sliki. Koliko življenja je bilo v njej, koliko hrepenenja in tihega veselja je odsevalo iz nje!

Dolgo, dolgo je strmel v sliko, dokler ga končno ni zajel nemir. Vstal je in se naslonil na odprto okno. Pod njim so se kopirile cvetoče krošnje akacij. Prijeten vonj je prihajal v sobo. Skozi razprte veje akacij se je kradlo sonce in preganjalo sence, ki so padale na travo.

Na cerkvenem zvonicu je odšla deket.

Kmalu nato se je oblekel in odšel z doma. Anke ni bilo v hiši. Zunaj so skakali otroci. Boli so se podili okrog lesenih barak. Tu in tam je kdo nenadoma zajokal in se obrnil, kje naj bi stala njegova mat. Pred njim je v blatni luži stala deklka. Cepetala z nogami, da jo je močilo skoraj do kolien. Vršč otrok se je mešal s klci žensk, ki so jih svarile, klicale in karale.

Za hišo je srečal znanca, s katerim sta dolga leta delala skupaj.

»Kam pa, Tone, tako zgodaj?«

»V dolno grem!« je pojasnil in počasi odšel dalje.

Daleč spodaj, tam kjer gruča stlenih in razmetanih postavljnih hiš zajeti cesto, je obsid.

Sredi njih je nad vrati zagledal napi: Gostilna

(Konec prihodnjil)

Josip Brinar:

PIONIRSKI KOTICEK

(Nadaljevanje)

»Brblježi ti predrzni!« je zakričal dihur, ti se predrzneš kaj takega zabrusiti svojemu vladarju v lice? Ham! — in odpriznil je petelinu glavo ter posrkal iz njega sladko kri.

Kmalu nato je zaukazal poklicati drugega petelina ter ga je vprašal isto, kakor njegovega nesrečnega prednika. Ko je zagledal mrtvega tovariša in okrvavljeni gobec dihurjev, je sromak strepetal od silnega strahu ter ni mogel spregovoriti niti besedice.

»Kaj se obotavljaš in treseš?« je vprašal dihur strogo. »Najbrž nimajš čiste vesti; takoj mi odgovori!«

Petelin je zbral vse svoje sile ter odgovoril s ponižnim, sladkim glasom: »Vaše kraljevo veličanstvo, meni se zdi, da tukaj prav prijetno diši!«

»Prekani lažnik!« je vzrojil dihur srdito, »potuhniti se ho-

čel ter prikriti svojo zlobnost!« Ham! — je čapnil po petelinu ter mu izsesal kri.

Za tem je bil poklican tretji petelin. A ta je bil prebrisanec ter je na vprašanje dihurjevo odgovoril: »Oprostite, milji kralji; ker je vreme tako mežavito in pusto, imam že več dni nahod ter prav ničesar ne ovoham!«

Ko je dihur videl, kako pametno se je navihalec izvil iz nastavljenega zanke, se je nasmehal iz vsega grla ter sprejel umnega petelina v posebno milost.

Tako se je torej godilo svoje dni, ko je še čapla zapovedovala žabam in dihur vladal kuretnici! Je še enkrat zatrdila Zvitorepka ter dostavila: »Pani kar ne mislite, visoki moj kralj, da je ta povest zrasla na mojem zelniku. To vse se je prav gotovo pripetilo v tistem času, ko je bilo žito v stročju in bob v klasju!«

13. Zvitorepka na kraljevem dvoru

Kralj Miroljub se je že med pripovedovanjem lisičice ves čas potihoma kihal in nasmehoval. Ko pa je Zvitorepka tako resno zaključila svojo povest, tedaj se ni mogel premagovati ter je prasnul v glasen grohot.

»Bogme, Zvitorepka, tebe je pa res veselje poslušati.« Jo je pohvalil lev, »le še večkrat se oglasi na mojem dvoru: ti in tvoje šaljive povesti nam bodo vedno ljube in drage tovarišice!«

Tudi kraljica se je zadovoljno nasmehala in rekla: »Ti prebrisana norčevalka, ti; nikomur drugemu se še ni posrečilo razvedriti bolnega kralja, a ti si ga pripravila v smeh! Zvitorepka, morebiti več celo za kako zdravlilo, ki bi za vselej pregnalo mojemu milemu soprogu tugo in černost!«

»Visoka gospa kraljica,« odgovorila lisičica, »bolezen našega kralja je prav tako dolga kakor občni mir, ki ga je zapovedal, in meni se sanja, da presvetli kralj hira na tem splošnem miru!«

NAGRADNA POSETNICA ZA PIONIRJE

Neki naš pionir nam je poslal v obliki rebusa napisano vizitko, v kateri je ime in priimek nekega poznanejšega Trboveljčana. Posetnica izgleda takole:

RESITEV MAGIČNEGA RACUNSKEGA KVADRATA IZ PREJŠNJE STEVILKE

Pravilna rešitev magičnega računskega kvadrata iz prejšnje številke našega lista, v katerem dajo številke v vseh stolpcih vsodravno in navpično, prav tako tudi v obeh diagonalah seštevek 34, se glasi:

16 3 2 13
5 10 11 8
9 6 7 12
4 15 14 1

Zreb je odločil, da dobi tokrat razpisano nagrado pionir Miha Udir, v Hrastniku, Log št. 307, ki naj ob priložnosti pri- de v naše uredništvo po knjižno nagrado.

Mira Pucova: TIHA VODA Roman

Zbor rudarjev je zapel, njih pesem je zaplavala med cipresami in vrhami žalujkami in zamrla. Ah, zdaj je ravnatelj Fernahn dvignil roko — govoril bo. Moram držati moram držati! si je zbežano ponavljala Agata, lovec ostanke svoje volje v zakotjih zavesti, ki se ji je razblinjala.

Toda Fernahnove besede se plavale že mimo nje kakor posamezni odrgani listi na deroci vodi. Pasti zaspati, je pomislila. Znoj jo je oblivljal. Nič ni mogla poslušati Bile je že daleč od vsega, kar se je z njo dogajalo.

Duhovnik je opravil poslednje molitve nad Novotnyjevo krsto. Ko so zaskripale vrvi in je krsta zdrsnila v globlino, se je Agata odmaknila od groba. Prod je zaropotal na krsto, še in še. Nekaj strahu ji je jemalo sapo. Bala se je teme, bala se je črne odprtine jame, ki kakor da jo vabi v svojo globlino. Tudi njej so potisnili lopato v roko, pa je mukoma zašepetala: »Ne, ne morem...«

Potem je nepremično strmela v grob, ki se je že polnil z zemljo. Mimo nje so se prerivali

pogrebi, nekdo jo je prijel za roko:

»Pojdimo! Pojdemo že — vse je pri kraju.«

Zdajci je uzrla Julijusa, ki je slonil ob starem gabru. Uzrla ga je v rdečem svitu plamenic, ki so se pozibavale pred njo v nerazsničen valovanju. Ni vedela, kako ji je, morda je sanjala. Spomnila se je čustva, ki jo je takrat spreletelo, ko ga je prvič videla pod tem drevesom, toda čudno: povsem je pozabila, kdaj je to bilo. Vmes so se rezgrinjale večnosti, skozi njeno srce so šle nevihte in so ga opustošile. Neka lepota je odšla s sveta in pomladni dnevi ne bodo nikdar več tako prelestni kakor je bilo tisto daljnje jutro. Kajti poletje je umrlo v njenem srcu, jesen je, listje pada. Nepremagljivo ihtenje ji je spalo obraz.

Pustila se je odpeljati, ozirajoč se nazaj, v Julijusa, ki je nepremično zrl vanjo s svojimi temnimi očmi. Vedeč, da se ji je ne bo približal, tega ni mogel zdaj storiti. Toda tako sladko bi bilo nasloniti se na njegovo ramo, samo malo.

Noč je bila vsa žametna. Skozi meglo v svojih očeh je uzrla

»Le ne mešljaj mi veliko in povej mi resnico naravnost v brki!« zagodrnja lev, ki se ga je že spet lotila navadna otočnost.

»Mili moj gospod, ker sami želite slišati resnico, vam povem brez ovinkov: vašemu železcu ne ugaja toliko sočivje, kajti vi ste ustvarjeni za boljši prigrizek, kakor je ta večna rastlinska hrana!«

»Zvitorepka,« vzroji Miroljub, »ti meniš torej, da naj jaz sam prelomim obljubo občenega miru in da naj potepam slovesno prisoje v prah?«

»Kjer gre za blaginjo našega častitega telesa in za vaše neprecenljivo zdravje, visoki moj kralj,« odgovorila Zvitorepka, »biti vam bodi prisega deveta brava, kajti vaše zdravje je sto-krat več vredno kakor vse postavine in zapriseženi mir!«

»Nikoli, nikdar,« zamrmra Miroljub ter dostavi s tresočim glasom: »Molči o tem, rjavka, če ne...« Toda kraljica Krunoslava je molče priklimala li- sič, češ, prav iz srca si mi govorila.

In tedaj je vstal kraljev bratran in tajni svetnik Miško ter je spregovoril: »Visoki moj bratran in kralj, dovolite, da črhnem še jaz besedico! Strina Zvitorepka ni govorila napačno. Ne rečem, da ne bi bila strd prav okusna slaščica — in Miško se je obilnil — »toda jesti dan za dnem samo med in nič drugega, to je vendarle predolgočasno. Kaka jelenova bleda, to bi se vse drugače prilagalo, verujete mi, visoki kralji! Tako je govoril Miško ter spet raztegnil svoje ude po soncu, a kralj Miroljub se je globoko zamislil.

spuščali v podrobno ocenjevanje, moramo priznati, da so se vsi oddelki odlikovali z dovršeno brezhibnim enotnim izvajanjem, kar dokazuje, da se je društvo na svoj nastop resno in temeljito pripravilo.

Zelo so navdušili gledalce posebno naši najmlajši, ki so se za svoj nastop pod vodstvom tovaršice Zahrastrnikove in tov. Pergerja dobro pripravili — seveda pa moramo upoštevati da je bilo v soboto med gledalci največ njihovih mamic in očetov, vendar so tudi ostale gledalce osvojili zlasti s svojo pri- srčnostjo.

Pionirji in pionirke, ki smo jih včasih še gledali bož raztresene in slabo pripravljene, so se sedaj res postavili z dobrim in enotnim nastopom. Posebno pa so navdušili mladinci s svojimi izvajanimi gimnastičnih vaj in z »vadbena uro akrobatiko«. Kaj takega doslej še nismo videli. Med njimi je prav gotovo nekaj odličnih talentov, ki bi se pod dobrimi strokovnimi vod-

stvom prav gotovo razvili v izvrstne telovadce. Med njimi sta se zlasti odlikovala Peter Gospodarič in Pavle Uhan. Tem mladincem mora društvo posvetiti največjo pažnjo pri vzgajanju in njihovi rasti.

Tudi mladinke so svoje vaje izvajale prav dobro, enotno in elastično. In članice, zlasti na dvorlinski bradi, bi se lahko kosale z marsikatero telovadno vrsto v naši domovini. Žal le, da so tako malo številne.

Starejše članice, same gospodinje, a vendar številnejše kot mlajše članice, so navdušile s svojim preciznim izvajanjem, saj se tudi večini pozna, da so bile in so seveda še vedno dobre telovadkinje ter jih je kot vedno publika navdušeno pozdravila in jim dala zaslužen priznanje, ki ga vsakakor zaslužijo, saj moramo upoštevati, da kot matere in gospodinje še vedno najdejo časa za telovadbo in bi v tem lahko bile za zgled mlajšim.

Člani so se sicer odlikovali s

raznovrstne misli, saj je bila že večkrat slišala neke marnje o Julijusu in o svoji gospodinji.

Od Novotnyjeve boleznii je Krstinčica sama gospodarila v hiši, kajti kuharica je tedaj pogledala od tod. Zdaj je bila Agata izročena njeni negi in neznanu občutku so se porajali v Krstinčici občutki zmagoslavja in čudne nežnosti. Prava groza jo je obhajala ob misli, da bi jo utegnil kdo iztriniti iz tega položaja, vzeti ji prvo mesto...

»Črne koze so nalezljive!« Kar hitro se spravilo od tod! je zarentačila nad Julijusom.

In obrnila se je brez pozdrava, vsa prevzetna zaradi oblasti, ki jo je imela. Ko je prišla do hišnih vrat, je še enkrat pogledala nazaj in posmehljivo spali- kozavil obraz.

Z Miak so prihajali znani in veseli glasovi. Separacija je ropotala, s huntov se je gromko zvrčal premog, proti postaji je s svojim bremenom sinohala mela lokomotiva in otroci so kričali na knapovskih dvoriščih. Samo iz vile s spuščeni zele- nimi vetrnicami je velo nekaj pošastno tihega. Počasi kakor da ga je neznana sila prilepila na palice ograje, se je Julijus poslovil od teh oken, za katerimi se ni nič zganilo.

Odkar je bil izvedel, da je Agata zbolela za črnimi kozami — ta vest se je takoj po Novotnyjevem pogrebu raznesla med ljudmi — se je ves čas nahajal v stanju osuplosti in strmenja.

Slepi v okraju so zborovali

»Le enkrat bi rad videl, kak' sonce gor gre...« Na to našo ganljivo pesem sem se spomnil, ko sem prejšnji terek prisostvoval skupščini Zdrženja slepih okraja Trbovlje v posebni sobi gostišča »Spanec« v Trbovljah. Poleg članov združenja so se tega zborovanja udeležili tudi zastopniki okrajnega odbora SZDL in OLO Trbovlje ter mestne občine Trbovlje. Žal pa ni prišel na skupščino odposlanec GO Zdrženja slepih Slove- nije iz Ljubljane.

Predsednik združenja tov. Zani Draksler iz Hrastnika je v svojem poročilu omenil, da je društvo svoje glavno delo opravilo med letom z obiskom slepih na njihovih domovih in res ni niti eden od članov združenja zostal, ki ga ne bi bil predsednik obiskal s svojim spremljevalcem. Pri tem obhodu po okraju pa je bilo ugotovljeno, da je v našem okraju osem slepih, ki niso še vključeni v svoji organizaciji.

Iz poročila tajnika tov. Podre- nika je razvidno da se je član- stvo združenja znižalo od 35 na 28 članov, ker jih je medtem pet umrlo, ostali pa so se pre- selili. — Člani odbora so se med letom redno shajali. Od zadnje skupščine so imeli 11 sej, na ka- terih so obravnavali važna or- ganizacijska in vsa ostala tekoča vprašanja. Odbor združenja je s pomočjo naših podjetij in usta- nov organiziral za članstvo no- voletno jelko. Tajnik je nadalje poročal o posebnih trgovini ki naj bi bila v Hrastniku v okri- lju organizacije za prodajo iz- delkov delavnice slepih, katere ustanovitev je bila prav tako za- črtana v Hrastniku. Do izvedbe tega načrta pa ni prišlo zaradi pomanjkanja potrebnega kadra.

Po poročilu blaginjskega je sledila razprava, za njo pa poro- čilo nadzornega odbora. Ta je ugotovil, da je bilo poslovanje društva med letom v redu ter je stari odbor dobil za svoje delo priznanje. Zlasti sta se tr- dila za organizacijo predsednik Draksler in tajnik Podrenik, prav tako pa tudi načelnik Sve- ta za zdravstvo in soc. skrbstvo pri OLO Trbovlje, tov. Ernest Geršek, ki mu je skupščina za

njegovo skrb izrekla zaslužen- zavo, enako nadalje predse- dniku okraja tov. Martinu Go- saku.

V novi odbor je skupščina iz- volila večino starega odbora, ta- ko za predsednika združenja spet tov. Drakslerja, za podpre- sednika tov. Pintarja iz Trbo- vlje in za tajnika tov. Podrenika in še štiri člane ter tričlanski nadzorni odbor.

V diskusiji so se zborovalci pogovorili o letošnjem letovanju ter o združitvi obeh Zdrženj slepih okraja Trbovlje in okraja Krško v skupno organizacijo. Izvolili so tričlansko komisijo, ki bo pripravila vse potrebno za izvedbo tega načrta. — Na kraju je zastopnik lokalnega lista »Za- savski vestnik« obljubil, da bo vse objave združenja objavil v našem listu brezplačno, tako da bodo člani organizacije vse po- trebno lahko izvedeli iz našega tednika, s čimer si bo društvo prihranilo zadevne stroške in delo. Prav tako je skupščina sklenila napraviti vlogo na vsa društva »Svoboda« in športna društva, da med letom organizirajo vsaj eno prireditve v ko- rist Zdrženja slepih okraja Tr- bovlje. Vsekakor bi bilo zelo

lepo, če bi vsa društva ta pred- log sprejela ter s tem pomagala društvu slepih, ki pač zaslužijo, da jim po svojih močeh poma- gamo ter si prizadevamo, da jim nudimo kakšen priboljšek v tej ali oni obliki.

Po končani skupščini so bila razdeljena darila v denarju in blagu, ki so jih prispevala naša podjetja, največ pa okrajni ljud- ski odbor. Upravni odbor dru- štva se po tej poti javno zahva- ljuje vsem, ki so s svojimi pris- pevki pomagali k tej obdaritvi. Ganjen si gledal, s kakšno hva- ležnostjo so člani organizacije sprejemali darila v svoje roke. Kdor je videl ta prizor, mu pač ne bo žal, če podpremo prošnjo društva slepih in jim po svojih močeh pomagamo. Drugače so ti ljudje vsi zdravi, nimajo pa tistega, kar imamo vsi ostali srečniki — zdrave oči, s kate- rimi lahko z zadoščenjem gle- damo, da vse naše prizadevanje in trud nista bila zaman, saj naša socialistična graditev kljub neštetim težavam vendar raste in uspeva in da gremo, če bomo z vedrim delom naše delo po- gumno nadaljevali, zanesljivo srečnejši bodočnosti naproti.

-ar.

Sveži grob na Partizanskem vrhu

Dne 30. marca je iznenada obšla vse prebivalce na Parti- zanskem vrhu in v okolici za- lostna novica o prerani smrti kmetskega, tov. MATEVŽA ZUPANA. Ta vest ni zadela sa- mo domačinov, temveč vse borce NOV, ki so delovali na tem te- renu, saj so ga vsi poznali kot zvestega sodelavca naših borcev.

Toliko huje je prizadela ta novica družino pokojnika, saj je mladi, 43-letni mož in oče zapu- štli ženo s petero nedoroščenim otrokom (najstarejšemu je 11 let, najmlajši hčerkici pa dva mese- ca) in 82 let starega očeta.

Pokojni je že dalj časa bole- hal na srcu, vendar je bolezen mirno prenašal v upanju da bo le okrepel. Šele v zadnjem času je iskal zdravniško pomoč in v skrajni sili odšel v bolnišnico v Trbovlje, kjer je po treh tednih zdravljenja umrl. Zdravniki so

si prizadevali, da bi ga ohranili, vendar je bilo to zaman.

Naši ljudski oblasti gre v tem primeru oša zahvala, da je tako uvidelna in v nesreči pomaga ljudem, ki so dobri in pošteni, a nesrečni. Krila bo stroške zdrav- ljenja pokojnega tovariša Matev- ža Zupana, s čimer bo družini mnogo pomagano iz prvih težav. Zveza borcev mesta Trbovlje pa je darovala pokojnikovi družini 5000 dinov namesto venca.

Dne 1. t.m. se je po plan- skih poteh — ponekod še globo- ko v snegu — vil žalni sprevod na domače pokopališče, kjer se je ob odprtem grobu v toplih be- sedah poslovil od pokojnika do- mači učitelj tov. Martin Zagar. — Težko prizadeli družini naše iskreno sožalje!

Izpred sodišča

Pred okrajnim sodiščem v Trbovljah se je moral zagovar- jati Anton K., kmetski v Zgornjih Vodcah št. 14, ker je dne 22. avgusta lanskega leta vzel na Kržiž pri Veliki Gobi na ško- do Kmetijske zadruge Gabrov- vak 4 in pol kub. metrov drv, vrednih okrog 5400 din. — Ob- toženca je sodišče obsodilo za- radi tatvine po členu 249 ka- zenskega zakona na 26 dni za- pora, trpeti pa mora tudi stro- ške kazenskega postopka.

Franc S., stanujoč v Trbov- ljah, Ulica 1. maja št. 22, je odšel 13. avgusta lanskega leta na kopanje v javno kopališče v Trbovljah. Tam je že našel svo- jega znanca U. R. ter ga pro- sil, če se sme v njegovi ka- binli sleči in shraniti obleko. kar mu je le-ta tudi dovolil. Med slačenjem pa je obtoženec opa- zil, da je U. R. vzel s svoje roke nočno uro ter jo spravil v denarnico, denarnico pa potem v hlačni žep. Že takoj tu se mu je porodil v glavi naklep, da si to uro prisvoji. Zaradi tega je odšel že po kakem polurnem kopanju spet v garderobo, se obelkel, istočasno pa je iz de- narnice tovariša U. R. vzel uro. — Pred sodiščem je obtoženec dejanje priznal ter je bil ob- sojen zaradi kaznivega dejanja tatvine na štiri mesece zapora.

bilo življenje prav nič zamotano in trdno je verjela, da bo dobila tisto, kar si je zaželela. Verjela pa je to iz preprostega razloga, ker se ji je doslej izpolnila še vsaka želja.

Pomisli! nekaj in storiti je bilo za Franco kot ena stvar. Zahotelo se ji je iznenada, da bi govorila z Julijusom in že ga je pozdravila:

»Dobro dan Julijus!«
»Dobro dan,« je rekel Julijus, ne da bi dvignil oči ali spremeni- lil izraz svojih ustnic, ki so se nekam trmasto krivile nizdol.

»Greš proti domu?« ga je ne- dolžno vprašala, kakor da ne bi bilo med njima razprtije. »Lahko prisedeš.«

Nekaj časa je molčal zelo osupel. Misel, da jo je storil nesrečno mu je bila že ves čas zoprna in kar odpustiti ji ni mogel tega. Zdaj pa, ko ga je prijazno ogovorila in po vsem videzu ni bila prav nič nesrečna zaradi njega, ji je to nekolikant zameril. Pogledal jo je. Nena- doma je zardela — to mu je ne- hote prijetno polaskalo. Nu, še vedno je bila zaljubljena vanj, bog ji pomagaj!

»Dobro, če pomisliš, da lahko prisedem...« je rekel in zamah- nil z glavo, da so se mu posve- tilji lasje v soncu.

Spet mu je pokimala in zlezel je na voz. Malo v zadregu pa je bil le, ko je sedel poleg nje na koleslju. Moj bog, to bodo v vasi spet zija! je pomislil.

(Dalje prihodnjič)

V zadnjih dneh po revirjih Zdrav duh v zdravem telesu

Trbovlje

Desetletnica naše osvoboditve bo počastili tudi mešani in ženski zbor »Slavček« ki sodeluje v okviru »Svobode-Center« v Trbovljah. To bo hkrati prvi redni spomladanski koncert tega zbora na katerem se bo predstavil s pesmimi, ki jih v Trbovljah še nismo ali pa jih le redko slišimo.

Koncert bo v petek, 15. t. m. zvečer v dvorani Delavskega doma v Trbovljah. Na sporedu bodo umetne in narodne pesmi. Kakor smo omenili, jih bosta izvajala mešani in ženski zbor »Slavčka«. — Oba zbora vodi znani pevovodja Jože Skrinar.

Družbeni plan mestne občine Trbovlje. — Pretekli petek je ljudski odbor mestne občine Trbovlje obravnaval družbeni plan in proračun mestne občine za leto 1955. — Na družbeni plan in proračun mesta Trbovlje se bomo še povrnili.

Zanimivo gradbeno delo. — Kakor smo že poročali, terja v trbovjski elektrarni vgraditev velikega novega kotla dvig cele strehe kotarnice v elektrarno za osem metrov. To tvegano delo je posebna ekipa pod vodstvom gradbenih strokovnjakov pretekli teden v redu izvršila. V ponedeljek, 11. t. m., so bili strokovnjaki ki so to izredno odgovorno delo brezhibno izvedli na posebnih prireditvi v menzi Elektrarne Trbovlje nagajali z denarnimi darili in pohvalo.

Spomladanski praznik. — Vsa leto praznujejo pionirji obhrevtrbovjskih osnovnih šol pri spomladanski dan Letos pa se je to praznovanje, ki bi moralo biti že 21. p. m., zaradi zapoznele

zime zakasnilo, zato so pionirji in pionirke obeli šol prvi spomladanski dan praznovali pod vodstvom učiteljstva preteklo nedeljo z izletom na prijazni Klek nad Trbovljami.

Občni zbor SD »Dobrna«. — Sportno društvo »Dobrna« v Trbovljah je imelo redni letni občni zbor v nedeljo 10. aprila v dvorani »Svobode« na Dobrni. — Na delo tega društva v preteklem letu in na njegov delovni načrt v bližnji bodočnosti se bomo še povrnili.

Tekma dramskih dručin. — V okviru proslav rudarskih »Svobode« ki bodo 10. letnico osvoboditve Jugoslavije počastile na posebnem rudarskem kulturnem festivalu v nedeljo, 17. aprila v Velenju so tekmovali v svojih krajih tudi dramske družbe rudarskih »Svobod« s svojimi najboljšimi uprizoritvami. Tako je »Svoboda-Zasavje« v Trbovljah nastopila minulo soboto z igrjo »Vozel«.

»Svoboda-Dobrna« v Trbovljah pa z igrjo »Korenov« v nedeljo, 10. aprila, je zagorska »Svoboda« tekmovala z igrjo »Ogenj in pepel«.

»Svoboda L« v Hrastniku pa z igrjo »Dundo Maroje«.

Kakor smo zvedeli bo gledališki kolektiv »Svoboda-Center« v Trbovljah tekmoval z igrjo »Ko bi padli oživel« zaradi nepredvidenih ovir kasneje.

Izvedbo gledaliških iger rudarskih »Svobod« so ocenile tri komisije ki so jih sestavljali: Jože Tiran, ravnatelj mestnega gledališča v Ljubljani, prof. Dušan Marovec, dramaturg mestnega gledališča v Ljubljani, Darinka Musar, inštruktor za dramatik pri IOPLS v Ljubljani. — O izidu teh tekem bomo še poročali.

Hrastnik

Kulturnoprosvetna dejavnost se je v zadnjem času v Zgornjem Hrastniku zelo razmahnila. K temu je zlasti pripomoglo tudi napovedano tekmovanje pevskih zborov in godb rudarskih »Svobod«, ki bo v republiškem merilu v nedeljo 17. t. m., v Velenju. — Gledališki kolektiv hrastniški »Svoboda I« je v zadnjem času prav dobro naštel igralce »Dundo Maroje«, s katero tekmuje. — Ko je pred pol letom zapustil zaradi bolehnosti tov. Lojze Podlogar kot pevovodja po 30-letnem delovanju moški zbor, le-ta ni imel več pevskih vaj. Po raznih poskusih zbor ni mogel dobiti pevovodje. V hudi stiski za pevovodjo je tov. Viktor Mačover klub svoji prezaoposlenosti (kot kapelnik, režiser itd.) prevzel še vodstvo moškega zbora »Svoboda I« v Zgornjem Hrastniku. Takoj je pristopilo več mladih pevcev k zboru tako da šteje moški pevski zbor sedaj nad 50 pevcev. V teh okoliščinah se pevec pridno pripravljajo na kulturni festival rudarskih »Svobod«, kjer bo nastopila tudi odlično izurjena godba na pihala »Svoboda I«.

— Hrastničani jim želimo obilo uspeha!

Konec letošnje zakasnele zime se pozna, če hodiš zadnje dni po dolgi hrastniški dolini. In sicer v čem? Prebudili so se v lepem pomladnem vremenu mnogostevilni hrastniški vrtničkarji. Po njihovi gredah kar mrglijo. Psi pridno kopajo ječo. Lopatijo (ne stihajo!), gnolijo, popravičajo vrtnice plotove itd. Vsi hitijo z delom na svojih vrtničkih, ker jih je minula zima zelo zakasnila. Zato pa bo lepa, topla pomlad pripomogla k hitrejši rasti prve zelenjave, da bomo čimprej prišli do domače solate.

Komedija »Dundo Maroje« so na odru v Sp. Hrastniku uprizorili prejšnji torek. Ponovila je bila gledališka družina »Svoboda I« iz Zg. Hrastnika. Igra je bila odlično naštelirana, kostumi in nove kulise pa prav v redu. Kljub graje vrednemu slabemu obisku so bili igralci kar dobro razpoloženi saj so imeli s to predstavo res dobro generalno pred nedeljskim nastopom pred ocenjevalno komisijo. Zeleno gledališkemu kolektivu Zg. Hrastnika pri tekmi lep uspeh.

Ceprav spi letos dramska družina v Sp. Hrastniku in ni zaradi tega nobenih gledaliških iger v tem delu hrastniške doline, so se spodnjehrastničani morda zanimali za to izvrstno naštelirano odsko delo, kar ne prikazuje ravno v lepi luči kulturne ravni Sp. Hrastnika. Če primerjamo manj obljubljeni kraj Dol pri Hrastniku s Spodnjim Hrastnikom vidimo, da se Dolanci veliko bolj zanimajo za dobra gledališka dela (kakor n. pr. na Dolu uprizorjena igra »Mladost pred sodiščem« iz Trbovlj) in da so Spodnjehrastničani v tem pogledu za svojimi sosedi. — Čuje se da bo skoro v Sp. Hrastniku uprizorjena nadvse vzgojna Timeyerjeva drama »Mladost pred sodiščem«.

Gostoval bo z njo gledališki kolektiv »Svoboda-Center« iz Trbovlj. Upamo, da bo takrat

glede na naš današnji opomin, da je treba dobre gledališke družine počastiti z našim obiskom, dvorana razprodana, saj igra »Mladost pred sodiščem« to tudi v polni meri zasluži.

Spomladanski vselej v Zagrebu. — Na spomladanskem vselejmu v Zagrebu bo razstavljala tudi hrastniška steklarstva svoje najnovejše dobre, cenene izdelke, ki se zanje zanimajo celo v tujini. Te steklene izdelke bodo domačini in gostje lahko videli tudi na domači razstavi ob letošnjem občinskem prazniku Hrastnika.

Rudar - Svoboda 8:6 3:3

Ljubljana, 10. aprila. Prvenstvena tekma med trbovjskim Rudarjem in domačo Svobodo je bila odigrana pod kar nenavadnimi okoliščinami. Pred pričetkom tekme je močan dež spreminjal igrišče v poplavljen ploskev. Težavam, ki jih je igralcem nudilo razmočeno igrišče, pa se je pridružil še slabšo sojenje sodnika. Vse to in dejstvo, da je bila tekma za ekipo Rudarja odločilnega pomena za njeno mesto v vrstah, je skoraj na preteklo v trdnim prodoru je Svoboda že v prvih minutah prešla v vodstvo s 3:0 in je kazalo, da ji bo končno vendarle uspelo zmagati. Vendar se je stanje na igrišču vse bolj spreminjalo v korist Rudarja, ki je do konca polčasa izenačil rezultat. V drugem polčasu je Svoboda spet dobro začela in šest minut pred koncem tekme vodila s 6:5. Tedaj na je popustila in Rudar je izenačil rezultat. Sodnik je v tem trenutku prisodil

Se ena zmaga Rudarja

Rudar - Svoboda 4:0 (2:0)

Tudi drugo tekmo v prvenstvu Slovenske nogometne lige je trbovjski Rudar odločil v svojo korist.

Na stadionu Rudarja se je kljub dežju zbralo še dokaj obiskovalcev. Predtekma Rudar B proti Rudar Hrastnik je odpadla oziroma je bila preklicana pri stanju 0:0.

Z zmago nad Svobodo vodi trenutno na lestvici Rudar.

Kratek potek: Ni bilo treba dolgo čakati in že je Koritnik v 5. minuti porinil usnje v mrežo in v 11. minuti še Jerše. Stanje

POPRAVEK

V 14. številki našega lista se je vrnilo na strani 7 v članku »Za boljše življenje« — več znanja o prehrani« nekaj napak. Tako se glasi n. pr. besedilo pod receptom »Potopljeno testo« v 1. stolpcu glasila pravilno takole: Pol kilograma moke, 25 dkg masti, 3 dkg kvasa itd. — V tretjem stolpcu pa odpade naslov »Goveji golaž« ker sodi nato sledeče besedilo k receptu v 2. stolpcu pod naslov »Goveji golaž z vodnimi žličniki«.

Uredništvo

Iz Zagorja

Dr. Aleš Bebler v Zagorju. Državni podsekretar v tajništvu za zunanje zadeve dr. Aleš Bebler se je prejšnjo nedeljo mudil v Zagorju. V prostorih Mestnega komiteja ZK je s člani komiteja in z vodilnimi gospodarstveniki delavci Zagorja razpravljali o notranje- in zunanje-političnih vprašanjih. Med drugim je tov. dr. Bebler podal široko analizo politike s Sovjetsko zvezo, ZDA in Veliko Britanijo. Nakazal je smernice za bodoče delo komunistov v Zagorju.

Zelo se je zanimal za razvoj Zagorja v zadnjih 14 letih, saj je tov. dr. Aleš Bebler večkrat kot aktivist hodil po sestankih v zagorski dolini in stari Jugoslaviji. O razvoju industrije in ostalega gospodarstva v Zagorju se je dr. Bebler zelo pohvalno izrazil.

Na konferenci so obširno govorili tudi o praznovanju 10. obletnice naše osvoboditve in o 200-letnici rudnika Zagorje, ki ju bodo v Zagorju proslavili kar najšolevneje v dnevi od 1. maja do 28. novembra t. l.

Med svojim bivanjem v Zagorju se je dr. Aleš Bebler šeel z našimi prijatelji, tovaršarjem Francem Kluckem, mlajšim, nosilcem Spomenice 1941. Ko sta se po več letih spet videla, sta bila oba ginljiva. Dr. Bebler je obiskal njegov dom v Toplicah.

Dr. Aleš Bebler je obiskal Zagorje pred svojim odhodom v Pariz, kjer bo nastopil službo jugoslovanskega veleposlanika. — Pred odhodom iz Zagorja je dr. Bebler izjavil, da naj v Zagorju še vnaprej tako pošteno in vredno delajo in dostojno reprezentirajo socialistično Jugoslavijo v tujini.

Kot gost je konferenci prisostvoval tudi podpolkovnik JLA tov. A. Jevšnik, zagorski rojak.

Razstava otroških risb. — Prejšnjo nedeljo so v mali dvorani Doma TVD »Partizana« v Zagorju odprli razstavo otroških risb, ki je bila pred nedavnim tudi v Ljubljani. Razstava je bila odprta do nedelje, obisk pa ni bil najbolj zadovoljiv. — Trbovjske šole pa so tako razstavo odprle v torek, 12. t. meseca, v dvorani restavracije »Turist« na Vodah.

Rudar - Svoboda 8:6 3:3

dve zelo sumljivi enajstmetrovki v korist Rudarja, ki je tako zmagal. Kljub takemu, nekoliko nenavadnemu poteku igre, pa je Rudar zmago zaslužil, ker je bil kot celota bolj izenačen in vigrano moštvo. Škoda, da je slabo sojenje povzročilo grobo igro in pokvarilo lep vtis, ki bi ga drugače odnesli g. edalci, s te ostre in borbene igre. Vidic

Republiška moška rokometna liga

Visoka zmaga Branika
BRANIK : PROLETAREC
20:0 (9:0)

Zagorje, 10. aprila. V prvenstveni rokometni tekmi slovenske lige za moške je domači Proletarec proti mariborskemu Braniku poslal na igrišče samo 8 igralcev in tako tekmo izgubil z visokim rezultatom 20:0 (9:0). Srečanje je zelo oviral dež in igrišče, ki je bilo poplavljen. Šum

Se ena zmaga Rudarja

Rudar - Svoboda 4:0 (2:0)

2:0 v korist Rudarja je ostalo do konca prvega polčasa.

Došlo smo čakali na povečanje rezultata. V 60. minuti je bil uspešen Opresnik, v 80. minuti pa Arnsčak.

Rudar je imel ves čas igre premoč. Med najboljšimi igralci pa je bil na igrišču stari Zeljko od Svobote. Sodnik Puchar iz Maribora je sodil slabše kot prejšnjo nedeljo.

303 mrtvi ob potresu na Filipinih

Filipinska vlada javlja da so zaradi potresa, ki je prejšnji teden prizadel otok Mindanao, izgubili življenje 303 osebe, ranjenih je bilo 112, pogrešanih jih 68. Škoda na javni in privatni lastnini je 4 milijone dolarjev.

Železniška nesreča

Mehika: Prejšnji teden se je dogodila med krajema Alzada in Fernandez huda železniška nesreča. Trije vagoni vlaka, ki je bil poln potnikov so se prevrtili v 70 m globok prepad. Pri nesreči je bilo osem mrtvih in 90 ranjenih.

Občni zbor Okrajne zveze TVD Partizan v Trbovljah

V četrtek 7. aprila popoldne so se zbrali v mali dvorani Doma TVD »Partizana« v Trbovljah delegati telesnovzgojnih društev okraj Trbovlje, da čujejo poročila upravnega odbora okrajne zveze o delu v letu 1954.

Letno skupščino je prišel podpredsednik tov. Dominik Kužnik, ki je med drugim pozdravil navzočega načelnika in podnačelnika republiške zveze ter predstavnika Vojnega oddelka v Trbovljah in zastopnika OSS.

V nadaljevanju je vodil skupščino delovni predsednik tov. Kopitar iz Hrastnika, ki je po izvolitvah potrebnih komisij podal besedo tajniku okrajne zveze tov. Sovdatu.

Iz njegovega poročila in poročila načelnika sledi, da so lansko leto vsa telesnovzgojna društva v našem okraju uspešno delovala na vseh toriških telesnovzgojnih delih. V sedmih telovadnicah je bilo pri 55 vodnikih 5.062 vadbenih ur s skupnim obiskom 112.243 pripadnikov ali povprečno 22 vadečih na uro. V primeri z letom 1953 se je skupni obisk telovadbe lanske leto dvignil za 33% vadbene ure same pa za 29%. Ze te številke govorijo o uspehih in napredku. Raznih telovadnih prireditve so se društva udeležila z nad 8000 pripadniki.

Ob koncu leta 1954 je bilo v društvih »Partizana« našega okrajja 1.275 telovadečih članov, t. j. za 273 več kot v letu 1953. Predvsem so se okrepili mladinski odseki, medtem ko so članski oddelki ostali istostevni.

Poročila nadalje poudarjajo, da bodo bodoče komunne morale posvetiti poleg drugih nalog večjo pažnjo razvoju in napredku telesnovzgojnih društev in to v moralnem kakor tudi finančnem pogledu. Telesnovzgojna društva bodo morala imeti v svojo pravilne vzgoje državljanov tešne zveze s političnimi in obsestvenimi forumi ter mladinsko organizacijo. V društvih je nujno treba urediti in usposobiti telovadne domove in letna telovadišča, kajti le polj ustreznimi pogoji bodo društva lahko vršila svojo valstva v okraju ki je v oretini meri industrijskega značaja. Kar se tiče tožb o prejemnem vadi-teljskem kadru je dobro povedal

Prvenstvo Zasavja v boks v počastitev 10. obletnice osvoboditve

Kakor smo že poročali v prejšnji številki je v ekipnem prvenstvu Zasavja v boksu zmagała ekipa »Odreda« iz Ljubljane, medtem ko je bila ekipa »Rudarja« tretja moštveno — kot posamezniki pa so dosegli 1 mesto Sefar v srednji kategoriji in Kovač v bantam kategoriji. Drugo mesto je dosegel Pigavc (Rudar) v polsrednji kategoriji in tretje mesto tudi Putič v bantam kategoriji. Peti tekmovalac »Rudarja« je izpadel že v prvem ko'u. Od »Proletares« pa je dosegel prvo mesto v težki kategoriji Vukmanič.

V nedeljo zasavski derby Slovenske nogometne lige v Zagorju:

PROLETAREC:RUDAR (Tr.)

Ena zmaga in en poraz v Zagrebu

Prejšnjo nedeljo, 3. aprila, je gostovala v Zagrebu kegljaška sekcija SD »Rudarja« iz Trbovlj ter nastopila proti ekipi »13. maj« v Zagrebu. Tekmovala je v mednarodnem in narodnem slogu. V mednarodnem slogu se je kosala v vsaki ekipi po 6 tekmovalcev, ki so metali po sto lučeval mešano. V tej disciplini je zmagała ekipa »13. maj« iz Zagreba z 62 klmi razlike in sicer 2297:2235 v korist Zagrebčanov.

V mednarodnem slogu pa je nastopila na vsaki strani po 10 tekmovalcev. Ekipa trbovjskega »Rudarja« četravno osabljena, ker je nastopilo 5 članov drugega moštva, je vseeno zmagała in sicer s 7 klmi razlike v korist »Rudarja«. »Rudar« je podrl 382, »13. maj« pa 375 klinov.

Nafta:Proletarec 4:2 (2:1)

Vsa borbenost Proletarcu ni pomagala ter je moral pustiti v Lendavi obe točki.

Bratstvo:Rudar (Velenje) 3:3

Bratstvo iz Hrastnika zmaguje tudi na tujem terenu. Izkupček ni bil stodoletni, vendar pa je tudi neodločen rezultat uspeh, saj je znano, da je v Velenju težko premagati borbene Rudarjeve, katere vodi trbovjski nogometaš Hudarin.

Občni zbor Okrajne zveze TVD Partizan v Trbovljah

povezave med »Partizanom« in izvenarmadno vzgojo načelnika

vojne oddelka tov. major Lovro Guštin, ki je navzoče pozval k tesnemu sodelovanju.

V budoče bo mnogo vplival na pravičen razvoj dela v telesnovzgojnih organizacijah na novo osnovani koordinacijski odbor na sedežu okrajja ki bo usmerjal vse delo športnih in telovadnih društev ter pomagal tudi s svojimi nasveti, zlasti še kako naj odstranimo nevarnost ki grozi naši mladini z zahajanjem v zahtle gostilniške prostore.

Čut odgovornosti, železna disciplina in patriotična zavest so simbol dobrega Partizana — tako je dejal načelnik republiške zveze tov. Savnik. Prav je, da vsi ki teh lepih lastnosti nimajo, zapustijo vrste »Partizana«, kajti lik pripadnika telesnovzgojnega društva mora biti v vsakem pogledu svetel, vzoren. Gornjnik je ostro grajal Društvo prijateljev mladine, ki ni čutilo potrebe da pošlje na skupščino svojega zastopnika ki je prav tako poklicano, da usmerja delo naše mladine. Tudi ta organizacija mora tesno sodelovati pri delu v telovadnici in igriščih, kajti tamkaj se zbira mladina, ki se uči svojih dolžnosti do skupnosti kar ji bo nujno potrebno, ko bo pričela nadomeščati stare, odslužene državljane v gospodarstvu in družbi.

Skupščina je sprejela na koncu obširen program dela za tekoče leto. Vsa društva bodo morala neutrudno delati, da ga izvrše. Ko je izdelala delovni kolektor, je skupščina sprejela sklep da bo treba letos pridobiti v telovadna društva čimveč članov zlasti še kmečke mladine, poleg tega bodo društva razvijala in gojila razen telovadbe še druge športne discipline, organizirala politična predavanja in vadijske tečaje ter uspešno sodelovala v tekmovalstvu za pokal »Ljudske pravice«.

Skupščina je bila plodna in uspešna — pomagati pri plemenitem delu telesnovzgojnih društev »Partizana« v Zasavju pa naj bo dolžnost vseh političnih, oblastvenih in ostalih činiteljev.

Naš obveščevalec

Vsem poverjenikom Prešernove družbe!

Prosimo, da nam nemudoma sporočite končno število članov Prešernove družbe ter trenutno število članov, ki so se naročili tudi na šesto knjigo »Zdrav duh v zdravem telesu«.

Rok za naročanje na šesto knjigo smo podaljšali do dne 10. junija. Do takrat nam tudi sporočite število prednaročnikov na knjigo »Dežele svetov«.

Cena je 200 din.

Tajništvo Prešernove družbe.

RAZGLAS

Uprava za komunalno gospodarstvo v Trbovljah prodaja gospodarsko poslopje (kozolec s 6 knji) v dobrem stanju.

Interesenti naj se zgledajo pri Upravi za komunalno gospodarstvo v Trbovljah.

REVIRSKO AKADEMSKO DRUŠTVO (RAD)

bo priredilo v soboto, 16. aprila v vseh prostorih TVD »Partizana« v Zagorju.

II. AKADEMSKI PLES

Začetek ob 19.30. — Kdor po pomoti ne bi prejel vabila, naj ga reklamira v četrtek, petek ali soboto ob 9. do 10. ure telefonsko pri MK ZKS Zagorje. Istofasno tudi rezerviranje miz.

Društvena objava

Društvo rejcev malih živali v Zagorju bo imelo v nedeljo, 17. aprila, ob 8. uri zjutraj svoj ustanovni občni zbor v hotelu »Kuma«. Na zborovanje vabimo vse člane dosežane sekcije in ostale ljubitelje malih živali kakor tudi predstavnike sorodnih društev.

Pripravljalni odbor

OBVESTILO

V petek, 15. aprila, bomo pričeli ob 6. uri zvečer v naših klubskih prostorih (pri Pravdiču) s tečajem za palčice.

Aeroklub Trbovlje

ZAHVALA

Ob smrti našega mame

Neže Perpar

se iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem vencev, Delavski godbi, pevskemu zboru »Zarja« ter vsem ki so z nami sočustvovali in jo pospremili na zadnji poti.

Družina Perpar, Trbovlje

povezave med »Partizanom« in izvenarmadno vzgojo načelnika

vojne oddelka tov. major Lovro Guštin, ki je navzoče pozval k tesnemu sodelovanju.

V budoče bo mnogo vplival na pravičen razvoj dela v telesnovzgojnih organizacijah na novo osnovani koordinacijski odbor na sedežu okrajja ki bo usmerjal vse delo športnih in telovadnih društev ter pomagal tudi s svojimi nasveti, zlasti še kako naj odstranimo nevarnost ki grozi naši mladini z zahajanjem v zahtle gostilniške prostore.

Čut odgovornosti, železna disciplina in patriotična zavest so simbol dobrega Partizana — tako je dejal načelnik republiške zveze tov. Savnik. Prav je, da vsi ki teh lepih lastnosti nimajo, zapustijo vrste »Partizana«, kajti lik pripadnika telesnovzgojnega društva mora biti v vsakem pogledu svetel, vzoren. Gornjnik je ostro grajal Društvo prijateljev mladine, ki ni čutilo potrebe da pošlje na skupščino svojega zastopnika ki je prav tako poklicano, da usmerja delo naše mladine. Tudi ta organizacija mora tesno sodelovati pri delu v telovadnici in igriščih, kajti tamkaj se zbira mladina, ki se uči svojih dolžnosti do skupnosti kar ji bo nujno potrebno, ko bo pričela nadomeščati stare, odslužene državljane v gospodarstvu in družbi.

Skupščina je sprejela na koncu obširen program dela za tekoče leto. Vsa društva bodo morala neutrudno delati, da ga izvrše. Ko je izdelala delovni kolektor, je skupščina sprejela sklep da bo treba letos pridobiti v telovadna društva čimveč članov zlasti še kmečke mladine, poleg tega bodo društva razvijala in gojila razen telovadbe še druge športne discipline, organizirala politična predavanja in vadijske tečaje ter uspešno sodelovala v tekmovalstvu za pokal »Ljudske pravice«.

Skupščina je bila plodna in uspešna — pomagati pri plemenitem delu telesnovzgojnih društev »Partizana« v Zasavju pa naj bo dolžnost vseh političnih, oblastvenih in ostalih činiteljev.

KINO »SVOBODA-ZASAVJE« V TRBOVLJAH

bo predvajal dne 16., 17. in 18. aprila belgijski zabavni film

ZOPET SMO TU

(v glavni vlogi Pat in Patachon)

Predstave vsak dan ob 17, in 19.15, v nedeljo predstava tudi ob 15. uri.

Za mladino bomo film predvajali v matineji v nedeljo ob 10. uri po znižani ceni.

KINO

»SVOBODA - CENTER« (Delavski dom) V TRBOVLJAH

bo igral: danes, v sredo, in jutri, v četrtek, vsakokrat ob 17. in 19. uri brazilski film

»RAZBOJNIKI«

To je prvi brazilski film, ki se predvaja pri nas. Film je bil nagrajen na festivalu v Cannesu 1953. leta z izredno nagrado za glasbo.

Od sobote do ponedeljka bo na sporedu angleški film

»VIDIM MRKEGA TUJCA«

Napeti špijonski film, ki se dogaja v Irski za časa druge svetovne vojne. Nevarne pustolovščine mlade Irke, ki se ne nehno zapleta v mreže nacističnih špijnov.

Naslednji teden, t. j. od 20. do 22. aprila (od srede